

POSTAVENÍ LPM V KONTEXTU NÁRODNÍHO OBROZENÍ

CHARAKTERISTICKÉ RYSY ČESKÉ KULTURY

- × Synkterismus
- × Emancipační úsilí
- × Lingvocentrismus
- × Překladovost
- × Mystifikace
- × Specifická autorská a čtenářská základna

PERIODIZACE NÁRODNÍHO OBROZENÍ

× 1. etapa: 70. léta 18. stol – 1814

osvícenský klasicismus, tereziánské a josefínské reformy, **Josef Dobrovský** a kodifikace českého jazyka

× 2. etapa: 1815 – poč. 30. let 19. stol.

preromantizmus, úsilí o vyspělé národní umění, **Josef Jungmann**

× 3. etapa: 30. léta 19. stol. – 1847

romantizmus, přerůstání obrozeneckého programu do společnosti, **Josef Kajetán Tyl**

× 4. etapa: 1848 – sklonek 50. let 19. stol.

realizmus, politické ambice obrozeneckého programu, **Karel Havlíček Borovský** s politickou ambicí práv Čechů

ČESKÁ EXPEDICE (1790)

Václav Matěj Kramerius

-zakladatel lidovýchovného proudu

- adaptace

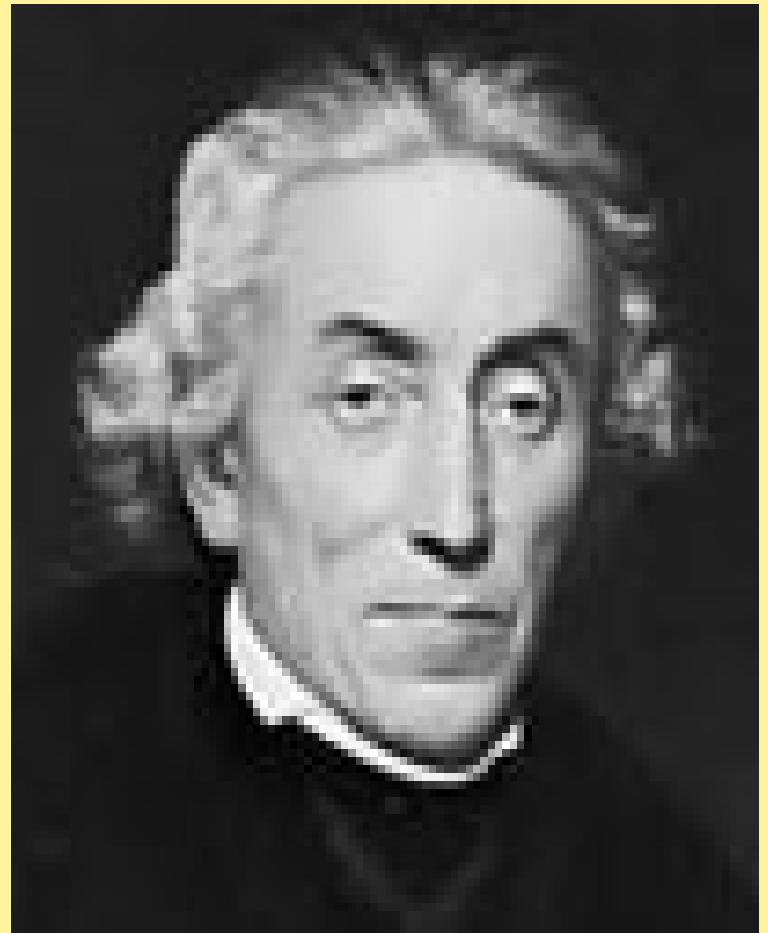
-Zrcadlo šlechtnosti pro mládež českou

Václav Rodomil Kramerius

JOSEF DOBROVSKÝ (1753-1829)

- ✗ Ausführliches Lehrgebäude der böhmischen Sprache (1809)
- ✗ Deutsch-böhmisches Wörterbuch (1802, 1821)
- ✗ Institutiones linguae Slavicae dialecti veteris (1822)

PODOBA LITERATURY PRO DĚTI

- ✗ Zdůrazněna **výchovná funkce** literatury na úkor zábavné a vzdělávací
- ✗ Nízká úroveň překladů
- ✗ Neexistuje mnoho původní literární tvorby, po níž kritika volala (J, Jungmann, V. Zahradník, K. A. Vinařický)

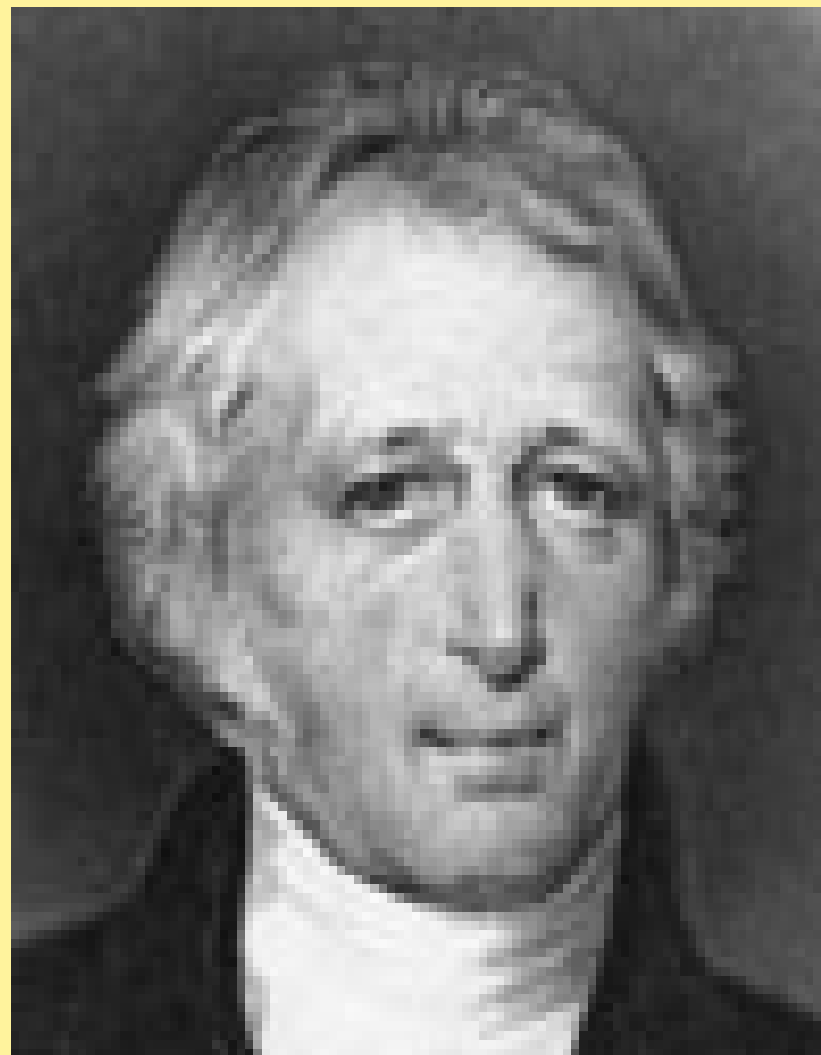
Suplování původní tvorby:

- ✗ Knížky lidového čtení
- ✗ Ústní lidová slovesnost
- ✗ Bible, návštěva kostela

JOSEF JUNGSMANN (1773-1847)

- *Rozmlouvání o jazyku českém* (1806)
- *Slovesnost aneb nauka o výmluvnosti básnické i řečnické se sbírkou příkladů nevázané i vázané řeči* (1820)
- *Historie literatury české aneb soustavný přehled spisů českých s krátkou historií národu, osvícení a jazyka* (1825)
- *O počátku a proměnách pravopisu českého* (spolu s V. Hankou, 1928)
- *Slovník česko-německý 1-5* (1834-9)

KAREL JAROMÍR ERBEN

- ✘ gymnázium Hradec Králové, filozofie a práva UK
- ✘ zájem o historii a národopis (Palacký)
- ✘ České pohádky (pův. časopisecky)
- ✘ klasická adaptace pohádkových látek
- ✘ Kytice (1853)

BOŽENA NĚMCOVÁ

- × Národní báchorky a pověsti (7 sešitů, vyšly v letech 1845 – 1847)
- × Slovenské pohádky (1857- 1858)
- × autorská adaptace pohádky

POHÁDKA

- ✘ Teorie původu pohádek (mytologická, migrační, antropologická)
- ✘ Typy pohádek (klasická adaptace, autorská adaptace, autorská pohádka)
- ✘ Typy pohádek podle tematiky (kouzelná, démonická, mytologická, legendární, antropomorfizující, didaktická, alegorická, novelistická,...)

DĚKUJI ZA POZORNOST.
